

PRZYRZĄD DO OTWIERANIA SŁOIKÓW „WECKA”

Wekowanie artykułów żywnościowych jest szeroko stosowane przez nasz przemysł i gospodarstwa domowe. Pasteryzacja przetworów za pomocą działania wysokiej temperatury niszczy drobnoustroje, które powodują psucie się produktów. Hermetyczne zamknięcie pasteryzowanego produktu zabezpiecza go przed dostaniem się bakterii z otoczenia do wnętrza słoja. Tak zamknięty słoje może być przechowywany przez długi czas.

Pokrywka zamkniętego słoja jest dociskana z siłą kilkudziesięciu kilogramów na skutek działania ciśnienia atmosferycznego.

Dotychczasowy sposób otwierania słoików polega na wyciąganiu uszczelki spod pokrywy i wprowadzeniu powietrza do wnętrza słoja. Ten sposób jest możliwy przy słabo zamkniętych słojach, ale uszczelka gumowa zostaje wyciągnięta i nie nadaje się już do ponownego użycia. Ze słojami dobrze zamkniętymi jest wiele kłopotów, gumka urywa się i wówczas szukamy wkrętaka lub dłuta do podważania pokrywy. Przy tej ostatniej próbie zostaje przeważnie wyszczerbiony słoik albo pokrywka.

Przedstawiony na zdjęciu prosty przyrząd (rys. 1) umożliwi otwieranie słoje bez żadnego wysiłku oraz wyklucza uszkodzenie słoja, pokrywy i uszczelki. Otwieranie polega na wciskaniu klina pod pokrywkę za pomocą opaski obejmującej słoje. Do wykonania przyrządu jest potrzebny kawałek deski bukowej oraz drobne materiały wg opisu.

Uchwyt (rys. 2) wykonamy z suchego drewna bukowego. Po wystruganiu deski do grubości 22 mm rysujemy na niej ołówkiem zewnętrzny kształt uchwytu, osie otworów o \varnothing 8 mm oraz wycięcia wg wymiarów podanych na rysun-

kach. Narysowany kształt wyrzynamy piłą i na bocznych płaszczyznach wyznaczamy podłużny otwór dla klina i wycięcia (kanały) szerokości 8 mm, po czym wycinamy ten otwór i kanały za pomocą dłuta. Następnie wiercimy dwa otwory o średnicy 8 mm pod kątem 35° oraz otwór o \varnothing 6 mm i 2,5 mm przelotowo. Ostre krawędzie uchwytu zaokrąglamy pilnikiem i następnie cały uchwyt wygładzamy papierem ściernym.

Klin otwierający (rys. 3) wykonamy z płytki tworzywa sztucznego (polistyrenu, winiduru lub tekstolitu) grubości 5 mm. Po obrobeniu płytki wg wymiarów, zaokrąglamy jej krawędzie i wycinamy krzywizną o promieniu 55 mm, po czym ścinamy jeden brzeg pod kątem 40°, pozostawiając ostrą krawędź. Klin osadzamy nieruchomo w otworze uchwytu.

Trzpień (rys. 4) wykonamy z pręta stalowego o średnicy 6 mm. Jeden koniec trzpienia na długości 20 mm przecinamy wzdłuż piłą do metalu, po czym przecięcie to zalewamy na końcu cyną, pozostawiając podłużny otwór długości 10 mm. Drugi koniec trzpienia spiłujemy do grubości 4 mm (na długości około 18 mm).

Pokrętło (rys. 5) o średnicy 18 mm wykonamy z drewna bukowego. W środku długości pokrętła wiercimy otwór o średnicy 4 mm do głębokości 15 mm, prostopadle do jego podłużnej osi. W otwór ten wbijamy opiłowany koniec trzpienia (rys. 4).

Uchwyt (2) i pokrętło (5) pokrywamy warstwą bezbarwnego lakieru wodoodpornego.

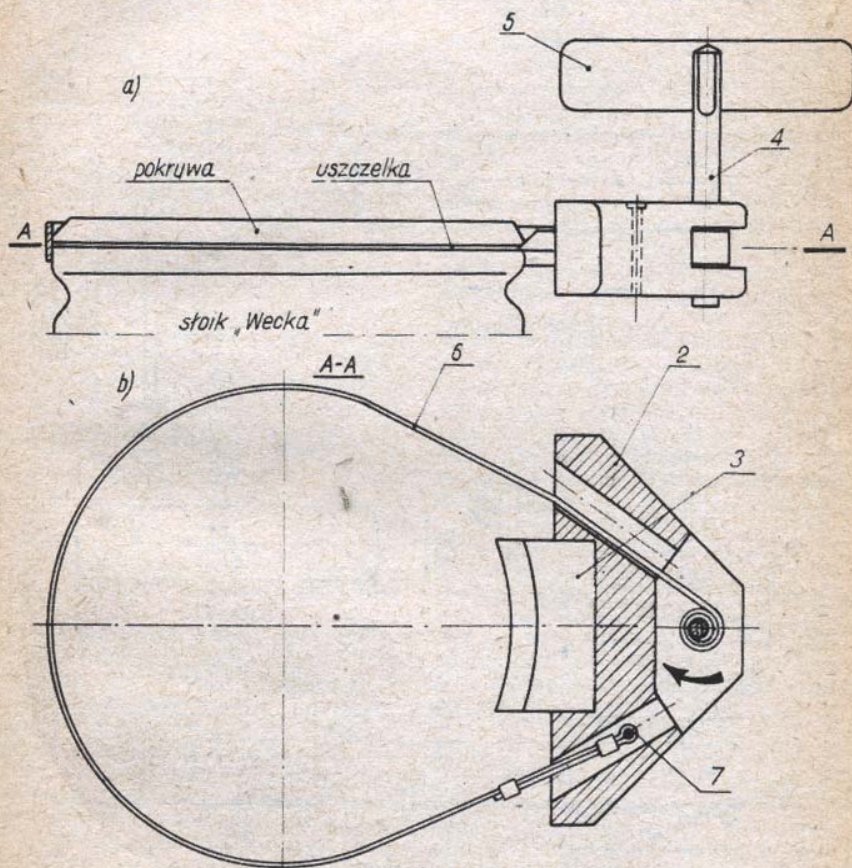
Opaskę (rys. 6) wytniemy z blachy stalowej grubości 0,5 mm i szerokości 7 mm. Dobrym materiałem na opaskę może być taśma stalowa z opakowań skrzynkowych. Ostre krawędzie opaski wygładzamy pa-

pierem ściernym. Jeden koniec opaski, długości 50 mm, składamy podwójnie, a po uformowaniu na nim oczka o \varnothing 3 mm zakładamy na niego dwie klamerki z tejże opaski. Koniec opaski zakończony oczkiem wsuwamy w otwór uchwyty i przetykamy przetyczką (7) wykonaną z gwoźdźcia o \varnothing 3 mm. Wolny koniec opaski wprowadzamy w otwór podłużny trzpienia poprzez otwór w uchwycie i pokręcając pokrętłem w prawo, nawijamy na niego kilka

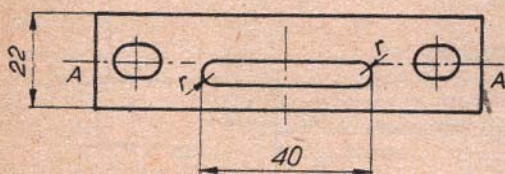
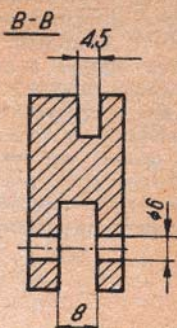
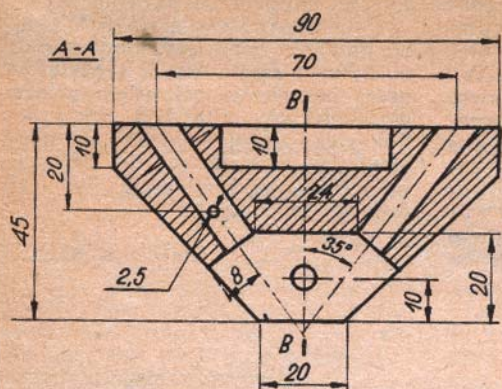
zwojów. Tak wykonany przyrząd jest już gotowy do użytku.

W celu otwarcia słoja („Wecka”) obejmujemy opaską przyrządu brzeg pokrywy i szyjki słoika i następnie przez pokręcenie pokrętłem w prawo wciskamy klin pod pokrywę. Pokrywa unosi się lekko do góry, powietrze dostaje się do słoja, co umożliwia jego otwarcie już bez żadnego wysiłku.

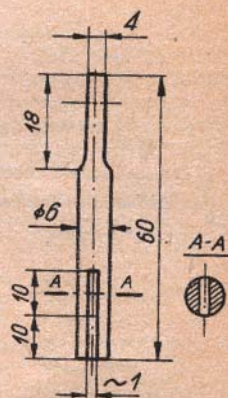
Stanisław Sabat

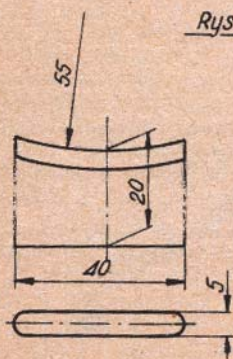
Rys. 1.

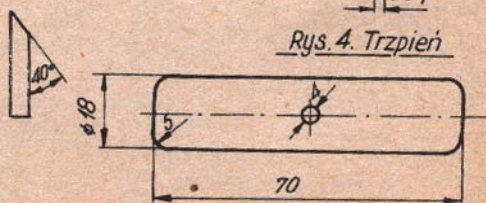
Rys.2. Uchwyt.

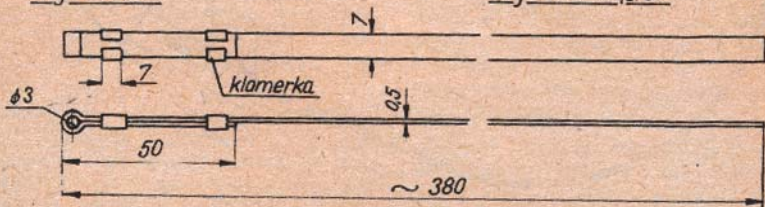
Rys.4. Trzpień

Rys.3. Klin.

Rys.5. Pokrętko.

Rys.6. Taśma.